

کزارشی از برگزاری دومین کنگره سراسری

انجمنهای اولیاء و مربیان جمهوری اسلامی ایران

از تاریخ ۹ تا ۱۱ شهریورماه ۱۳۷۲ در محل حسینیه ارشاد تهران برگزار شد.

در این کنگره بیش از یک هزار و پانصدتن متشکل از اعضای شورای عالی انجمن اولیاء و مربیان، مدیران و کارشناسان انجمنهای

بایاری خداوند متعال و همراهی صمیمانه و صادقانه والدین و دست اندرکاران تعلیم و تربیت کشور، دومین کنگره سراسری انجمنهای اولیاء و مربیان جمهوری اسلامی ایران با عنوان "آموزش برای مادران و پدران"

اولیاء و مربیان استانها، منتخبان اعضای انجمنهای مدارس، دانشمندان و متخصصان تعلیم و تربیت و امور اجتماعی، منتخبان و مسؤولان وزارتخانه ها، سازمانها و نهادها شرکت داشتند.

اهداف برگزاری کنگره دوم علاوه بر آنچه در اساسنامه دفتر مرکزی پیش بینی شده، تقویت روند برنامه های آموزش و هدایت خانواده، توسعه مشارکتهای خانواده در امور تعلیم و تربیت و اشاعه فرهنگ اسلامی در بین فرزندان میهن اسلامی از طریق خانواده ها بوده است.

کنگره دوم کار خود را با تلاوت آیاتی از کلام الله مجید آغاز کرد. پس از اجرای سرود جمهوری اسلامی ایران، جناب آقای دکتر نجفی وزیر محترم وزارت آموزش و پرورش ضمن عرض خیر مقدم به حضور مقام محترم ریاست جمهوری و میهمانان حاضر، با گرامی داشت یاد و خاطره همه شهدای گرانقدر انقلاب اسلامی، بویژه دوشهید سنگر تعلیم و تربیت، شهید رجایی و شهید باهنر، به ارائه گزارشی پیرامون فعالیتهای انجمنهای اولیاء و مربیان پرداختند که از نظر گرامی تان می گذرد:

کار انجمنها از اهمیت خاصی برخوردار است. در واقع حلقه اتصال و صفحه اصطکاک بین دولت و مردم در ارتباط با برنامه های آموزش و پرورش را انجمنهای اولیاء و مربیان تشکیل می دهند. در حال حاضر حدود ۵۰۰۰۰ انجمن اولیاء و مربیان در مدارس کشور فعال است. حدود سه سال قبل یک شورای عالی متشکل از ۲۵ نفر از شخصیت های علمی، فرهنگی و سیاسی کشور برای انجمن اولیاء و مربیان تشکیل شد. در کنار شورای عالی، در مراکز استانها و در بعضی از شهرستانهای

بزرگ کارشناسیهایی در ادارات آموزش و پرورش وجود دارد که فعالیتهای انجمنها را سازمان دهی می کنند و آنها را زیر نظر دارند. در مدت سه سال بعد از تشکیل شورای عالی حجم وسیعی از فعالیتهای، چه از طریق دفتر مرکزی انجمن اولیاء و مربیان و چه در ارتباط با فعالیتهای انجمنها در مدارس تحقق پذیرفته است.

هدف اصلی در این مدت این بوده است که مشارکت و همکاری پدران و مادران را برای فعالیتهای آموزش و پرورش مدارس جلب کنیم و به یک شکل واقعی و سازمان یافته آنان را در ارتباط با مسائل آموزش و پرورش مشارکت دهیم. در عین حال تأمین قسمتی از منابع مالی مورد نیاز مدارس از طریق انجمنهای اولیاء و مربیان انجام گرفته است. در مورد مسائل مالی مدارس طرحی با کمک بانک ملی تهیه شد که بر اساس یک سازمان دهی مشخص کمکهای

آقای دکتر نجفی :

کار انجمنها از اهمیت خاصی برخوردار است. در واقع حلقه اتصال و صفحه اصطکاک بین دولت و مردم را در ارتباط با برنامه های آموزش و پرورش، انجمنهای اولیاء و مربیان تشکیل می دهند.

کشور که حدود ۵۲۰ منطقه آموزشی است، این برنامه انجام پذیرد.

همچنین طرح تأسیس مراکز آموزش مشاور و راهنمای خانواده که در حدود یک سال ونیم پیش در شورای عالی انجمن به تصویب رسید از سال گذشته به صورت آزمایشی شروع شد. برای اجرای این طرح عده ای از فرهنگیان کشور که در رشته های خاصی تحصیل کرده بودند در دوره های آموزشی ۸۰ ساعته شرکت کردند و این مراکز کار خود را در کنار مدارس آغاز کردند. سعی ما این بوده است که کنترل و نظارت کامل بر کار این مراکز انجام بگیرد و از نظر مالی هم حتی المقدور خود کفا باشند و با کمکهای انجمنها یا اولیای که به این مراکز مراجعه می کنند هزینه های آنها تأمین بشود.

در سال تحصیلی آینده علاوه بر فعالیتهایی که از گذشته شروع شده، دو فعالیت جدید هم انجام خواهد شد که یکی برگزاری جشنواره فیلم خانواده در آبان ماه سال جاری در شهرستانهای تهران و بندرعباس، و دیگری دخالت دادن انجمنهای اولیاء و مربیان در ارتباط با برنامه سواد آموزی اولیای بی سواد است.

در بعد بین المللی ایران حدود دوسال است که در فدراسیون بین المللی انجمن اولیاء و مربیان عضو شده و به تأیید مقامات آن از اعضای فعال این فدراسیون است. سال ۱۹۹۴ به توسط یونسکو به عنوان سال خانواده اعلام

اولیاء به مدارس جلب بشود. در سال گذشته حدود ۱۱ میلیارد ریال از این طریق به مدارس کمک شد. البته کمکهای دیگری هم از کانالهای مستقیم تر و بدون گذر از شکل بانکی طرح به مدارس شده که آمار دقیق آن در اختیار مانیست.

در طول این سه سال تعداد زیادی کتاب و جزوات آموزشی چاپ شده و ماهنامه پیوند به طور مرتب منتشر شده، در داخل و خارج کشور مورد استفاده اولیای دانش آموزان قرار می گیرد.

طرحی برای استفاده از تخصصها و مهارتهای اولیاء برای انجام امور مدارس و بهبود کیفیت فعالیتهای تهیه شده و از سال گذشته به طور وسیعی در مدارس کشور به اجرا گذاشته شده است.

انجمنها معمولاً به مدارس مناطق محروم کمکهایی را می کنند و به دانش آموزان نیازمند مدارس چه در مناطق محروم و چه در مناطق غیر محروم کمکهای مالی و همین طور کمکهای جنسی در مناسبتهایی مثل دهه فجر و عید نوروز ارائه می شود.

در سال گذشته در حدود ۴۰۰ شهرستان و منطقه کشور دوره های آموزشی ۳۶ ساعته برای اولیای دانش آموزان برگزار شد که امیدواریم ان شاء الله در سال تحصیلی آینده تعداد این دوره ها بیشتر شود و در تمام مناطق

شده، که البته منشاء و انگیزه اصلی تصمیم یونسکو، مشکلات و بحرانهای شدیدی بوده است که در مسائل مربوط به خانواده‌ها در دنیای غرب به چشم می‌خورد، اما وزارت آموزش و پرورش هم از این موقعیت استقبال کرد و دومین کنگره‌ای را که امروز شاهد افتتاح آن خواهیم بود، بنام آموزش برای مادران و پدران نامگذاری کرد و در واقع برنامه‌های این کنگره در جهت فعالیتی که یونسکو برای سال ۱۹۹۴ تعیین کرده، تنظیم شده است.

جمهوری را می‌خوانید:

همه می‌دانیم که هدف از خلقت عالم، تربیت انسانها و نزدیکتر کردن انسانها به خداست. این اساسی‌ترین تفکر ما در اسلام است و همه ادیان و مکاتب بشری هم بر همین پایه شکل می‌گیرند. تلاش، فعالیت و زندگی انسانهای وارسته نیز در همین مسیر قرار دارد. خیلی آسان می‌توانیم قبول کنیم که اگر تعلیمات علمی مدارس، برنامه‌های پرورشی و تربیتی و خانواده‌ها باهم هماهنگ باشند، ما به

پس از بیانات مقام عالی وزارت، آیت الله هاشمی رفسنجانی، رئیس جمهوری اسلامی ایران، سخنانی را ایراد فرمودند. ایشان با ابراز خوشوقتی از حضور در جمع انسانهای شریف و دلسوزی که برای تربیت نیروهای جوان و خانواده‌ها تلاش می‌کنند، از برگزاری چنین کنگره‌ای قدردانی کردند. محور اصلی بیانات ایشان تأکید بر برنامه‌های پرورشی و تربیتی و همکاری خانواده‌ها برای نیل به اهداف اساسی آموزش و پرورش بود. در این قسمت بخشهایی از سخنان راه‌گشای مقام محترم ریاست

هدف اساسی آموزش و پرورش و بلکه به هدف اصلی خلقت جهان نزدیکتر می‌شویم؛ آن هم تربیت انسان صالح و نزدیکترین انسانها به خدا، که سعادت هم همین جاست.

آب و نان، مسکن و حمل و نقل، تفریحات، خدمات گوناگون و لذات مادی و جسمانی، همه در جای خود یک ضرورتند، اما وقتی در مسیر پرورش انسانهای صالح قرار بگیرند، همه معنا دارند و قابل قبول. وقتی که از این مسیر جدا بشوند، گاهی منفی‌اند و گاهی به عنوان یک ضرورت تلقی می‌شوند، ولی به هر حال

در جهت اهداف آفرینش قرار نمی گیرند.

زیرا ارتباطات بشدت افزایش یافته است؛ به طوری که اگر درگوشه‌ای از دنیا موجی ایجاد شود، خیلی زود به تمام دنیا منتقل می شود. بنابراین شما خیلی خوب به استقبال این بحث رفته‌اید و ایران اسلامی هم حق دارد، هم وظیفه دارد و هم شایستگی دارد که در اینجا حرف مهم را بزند و برای دنیا پیام داشته باشد. از جاهایی که ما می توانیم خودمان را در دنیا مطرح کنیم و این حصار تبلیغاتی را بشکنیم، همین جاست؛ یعنی درست نقطه‌ای که مردم دنیا نگران آثار سوء سستی بنیان خانواده هستند و لمس می کنند که با بی توجهی به این نهاد عظیم چه بر سرشان آمده است، نهادی که اساس همه پرورشها و استحکام جامعه است. جمهوری اسلامی این

ماتنیجه تکیه بر پرورش را این روزها در جامعه خود می بینیم. این که جامعه ما بعد از چهارده سال از انقلاب همچنان از لحاظ دینی و انقلابی با طراوت مانده و این که این همه سمپاشیها و منفی خوانیها در فضای تبلیغات وجود دارد و جوانان ما تحت تأثیر بمباران تبلیغات منفی قرار دارند، باز می بینیم خیل عظیم انسانی توده های ملت و مخصوصاً جوانانمان تا حد قابل قبولی در مسیر انسانیت و راه خدا گام برمی دارند، این امر متأثر از عواملی است که یکی از آنها برنامه های آموزش و پرورش است.

آیت الله هاشمی رفسنجانی:

اگر تعلیمات علمی مدارس، برنامه های پرورشی و خانواده ها با هم هماهنگ باشند، ما به هدف اساسی آموزش و پرورش و بلکه به هدف اصلی خلقت جهان، یعنی تربیت انسان صالح، نزدیکتر می شویم.

حرف را امروز نمی زند که جامعه بشریت در اثر گرفتاریها به آن رسیده است، بلکه مادر قانون اساسی خود این موضوع را آورده ایم. یکی از اصول قانون اساسی ما بشدت روی تحکیم خانواده تکیه دارد.

به هر حال ان شاء الله شما در این کنگره به این مسأله بیشتر بپردازید و برنامه آموزش و پرورش خانواده ها و اولیاء را جدی بگیرید. اولیاء همان قدر که می توانند برای حسن تربیت در مدارس به شما کمک کنند، به همان میزان و یا بیشتر می توانند از محیط شما برای آموزش و تربیت خودشان استفاده کنند. مادری که بخوبی نداند در ارتباط با تحصیلات و آموزش فرزند

نکته ای که در این کنگره به چشم می خورد و از نظر من یک مقدار جدید و قابل توجه است، توجه کردن به پرورش اولیاء و خانواده هاست که و رای برنامه های آموزش و پرورش بوده است و بخوبی می دانیم که همکاری جدی خانه و مدرسه تأثیر بسیار جدی در کار مادر دارد.

این که دنیا در سطح بین المللی امسال را "سال خانواده" اعلام می کند، نگرانی بجایی است. البته این نگرانی برای غریبها جدی تر از ماست، چرا که در غرب خانواده بشدت آسیب دیده و تضعیف شده است، ولی ما هم جدا نیستیم. به هر حال دنیا به هم مربوط است و امروز دنیا را دهکده کوچکی تعبیر می کنند،

من امیدوارم که در برنامه دوم شاهد پیشرفت‌های جدی‌تری در هر سه بخش کار باشیم و از این طریق طراوت، نشاط و پیشتازی انقلابمان را که انقلابی اسلامی - انسانی است و بعد فرهنگی برایمان شایان توجه است، حفظ کنیم و به طور جدی بتوانیم نظر امام راحل (ره)، رهبر بزرگوار، امت شهید پرور و ارواح پاک شهیدانمان را که برای همین ارزشها شهید شدند، تحقق بخشیم.

دربخش دیگری از برنامه‌های افتتاحیه کنگره دوم، آقای سید احمد زرهانی قائم مقام وزیر آموزش و پرورش در انجمن اولیاء و مربیان، ضمن سپاسگزاری از پروردگار متعال برای توفیق برگزاری دومین کنگره انجمنهای اولیاء و مربیان و قدردانی از تشریف فرمایی مقام محترم ریاست جمهوری اظهار امیدواری کردند که با توفیقات الهی وزیر سایه مقام معظم رهبری، ملت ایران بتواند وظایف سنگینی را که در دوره بازسازی به عهده دارد، به نحو مطلوب انجام دهد.

آقای زرهانی در بخشی از سخنان خود اظهار داشتند:

برگزاری دومین کنگره انجمنهای اولیاء و مربیان با حضور عده کثیری از پدران، مادران، دست اندرکاران تعلیم و تربیت، متخصصان، مسؤولان و مدیران آموزش و پرورش، در استقبال از سال جهانی خانواده است. هم فدراسیون بین المللی اولیاء و هم سازمان علمی، فرهنگی و آموزشی یونسکو مشترکاً سال ۱۹۹۴ را سال جهانی خانواده اعلام کرده اند. به همین منظور مادر صد هستیم که با کمک دست اندرکاران صدا و سیما، مطبوعات و نهادهای فکری و فرهنگی جامعه،

خود چگونه اورا اداره کند، کار مدرسه راهم خراب می کند، ولی مادری که بخوبی این کار را انجام دهد، کار شمارا بسیار سبک خواهد کرد و این امر در مورد پدروسایر اعضای خانواده هم صادق است.

ما در بعد آموزش برنامه های وسیعتری داریم و تلاش زیادی می کنیم تا عقب ماندگیها را جبران کنیم. در جاهایی که مدرسه در آنها نیست، مدرسه بسازیم و در جاهایی که مدرسه کم است، تعداد مدارس را افزایش دهیم. همچنین از امکانات مردم نیز برای جبران عقب ماندگیها استفاده خواهیم کرد، زیرا این همه نیاز هست و دولت این همه کار عقب افتاده دارد و ما نمی توانیم همه نیازها را در حد استانداردهای لازم تأمین کنیم. مردم می توانند به ما کمک کنند و این امر بحمدالله شروع شده است. در مورد مدارس غیر انتفاعی باید از هر جهت نظارت کنید تا اهداف، رویه ها و چیزهایی که در آموزش و پرورش برای ما اهمیت دارد، در آنها هم جدی گرفته شود.

نهضت سواد آموزی را در برنامه اول بسیار جدی گرفتیم و همان طور که آقای دکتر نجفی هم اشاره کردند دولت در این امر بیشتر از مردم پیشرفت کرد و در این کار سرمایه گذاری بیشتری نمود. مشکلی که در حال حاضر داریم کمبود داوطلب آموزش است. اکنون بحث اجباری کردن در حال مطرح شدن است تا سنین بالاتر که خیلی علاقه به آموزش ندارند، با سواد شوند. ان شاء الله تلاش خود را در این زمینه ادامه می دهیم، ولی این امر مشروط به آن است که مردم بیشتر استقبال کنند، چرا که اگر کلاسها خلوت باشد، طبعاً سرمایه گذاری صرف نمی کند.

اندیشه آموزش خانواده را در غرب است. آمار خودکشیها، فرار از خانه، دست زدن به جنسایات هولناک و خودکشیهای دسته جمعی در صفحات روزنامه های غربی هر روز بیشتر از گذشته به چشم می-خورد.

امسال که ما درکنگره فدراسیون بین المللی اولیاء در "سور" حضور داشتیم، موضوع مورد بحث حقوق کودکان بود. کارشناسان تعلیم و تربیت در آنجا اعلام می کردند که در هیچ دوره ای مثل امروز کودک در غرب مظلوم واقع نشده است و این اعتراف خود آنان بود. دلیل این امر سهل انگاری پدر و مادر واز دست دادن انگیزه پدری و مادری است. فرزند برای آنان آن گونه که باید و شاید ارزشمند قلمداد نمی شود. اما ما نمی خواهیم در جوامع جهان سوم و در کشورهای اسلامی که خواه، ناخواه باورود تکنولوژی و درکنار آن برخی از مظاهر فرهنگ غرب هم وارد می شود، شاهد خانواده ای باشیم که بنیانی سست و یا چهره ای زرد داشته باشد.

۷۳- ۷۲ در میان مردم تعمیم دهیم و طبعاً دوستان عزیز ما در حوزه امور تربیتی که به مسأله خانواده و رشد علمی پدران و مادران عنایت دارند، از بهترین کسانی خواهند بود که ما را در جهت تحقق اهدافمان یاری خواهند کرد.

سال جهانی خانواده باید به این معنا گرامی داشته شود که از امکانات و نیروی انسانی و علمی جامعه به سود بالا بردن شناخت تربیتی والدین استفاده شود.

امروزه در غرب قانون خانواده در آستانه تلاشی و تزلزل است. پدر و مادر ارتباط معنوی با هم ندارند و هرکس در فکر انتفاع بیشتر و کسب لذت بیشتر است. اخیراً کلیتون یک لایحه اقامه دعوا تنظیم کرده و به سنا داده است. این لایحه مبتنی بر تحت تعقیب قرار دادن پدران ۱/۵ میلیون فرزندی است که متولد شده اند، اما پدرانشان در قبال آنها احساس مسئولیت نمی کنند و در شناسنامه آنان فقط نام مادر وجود دارد. و این یک برگ از کتاب تیره

به هرحال در جامعه کنونی، ما شاهد ریزشهایی در امور خانوادگی هستیم و مشکلاتی در این زمینه داریم. ازدواج با تأخیر انجام می شود و شرایط آن قدری دشوارتر شده است. برخی از پدران و مادران به علت مشکلات معیشتی اصطکاکهایی دارند و مهاجرتها یی رویه از روستا به شهر، بافت فرهنگی را تا حدودی دگرگون ساخته است.

در مدرسه هم با برخی از مشکلات مواجه هستیم که این مشکلات بعضاً ریشه در تربیت خانوادگی بچه ها دارد و یا از شرایط محیطی نشأت می گیرد.

به هرحال رهبر عظیم الشأن انقلاب اسلامی فرمودند که عصر ما، عصر تهاجم فرهنگی است و این هم یک امر قابل پیش بینی بود. ما به عنوان یک انقلاب، یک تز جدید را در دنیا عرضه کرده و تعادل فرهنگی غرب را به هم ریخته ایم. در حال حاضر بخشی از این تهاجم فرهنگی که غرب علیه انقلاب اسلامی تدارک دیده است ناشی از سرشت اومانیستی و لیبرالیستی خودش است؛ اما ما مسؤولیت داریم و این ما هستیم که باید برای خنثی کردن توطئه های فرهنگی، جامعه، مدرسه و خانواده را متفق و هماهنگ کنیم.

آقای زرهانی در ادامه سخنان خود برای تحکیم بخشیدن به بنیان خانواده به موارد زیر اشاره کردند:

۱- تأکید بر فراگیر شدن آموزش خانواده

آقای زرهانی: _____

ما مسؤولیت داریم برای خنثی کردن توطئه های فرهنگی؛ جامعه، مدرسه و خانواده را متفق و هماهنگ کنیم.

۲- ارائه برنامه سیمای خانواده در تلویزیون و افزایش برنامه های رادیو و تلویزیونی در جهت آموزش خانواده

۳- تشکیل مراکز مشاوره خانواده و ارائه اطلاعات درست و علمی به خانواده ها

۴- آموزش دختران و پسران جوان قبل از ازدواج ایشان علاوه بر جلب مشارکتهای مادی مردم، مشارکتهای فکری، علمی و تربیتی والدین را حائز اهمیت فراوان دانستند و گفتند:

ما باید مشارکت فکری مردم را که نوعی حمایت از تعلیم و تربیت اسلامی است، پشت سرمان داشته باشیم.

آقای زرهانی در پایان سخنان خود گزارشی را پیرامون فعالیتهای انجام شده و در دست انجام انجمن اولیاء و مربیان ارائه کردند.

در دومین کنگره سراسری انجمنهای اولیاء و مربیان مجموعاً ده سخنرانی ایراد و ۴ میزگرد تشکیل شد.

نخستین سخنران این کنگره، حجت الاسلام قرائتی بود که پیرامون موضوع حقوق خانواده و کودک در اسلام مطالبی را بیان داشت و رعایت ده اصل زیر را در تربیت فرزندان ضروری دانست:

۱- پاکي لقمه

۲- توجه به مسائل فکری و اعتقادی فرزندان

۳- داشتن سوز نسبت به نسل آینده

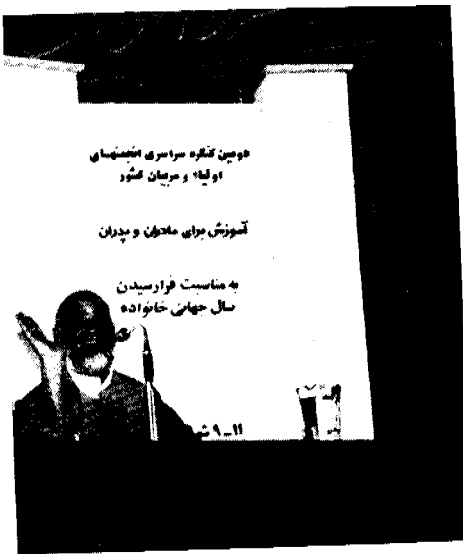
۴- موعظه فرزندان

۵- احترام به فرزندان و مشورت با آنان

- ۶- توجه به کرامت و ارزش فرزندان
- ۷- توجه به مسائل مادی و رفاهی فرزندان
- ۸- توجه به استقلال فرزندان
- ۹- آموزش درس بندگی به فرزندان
- ۱۰- رعایت اصل توازن و اعتدال در تربیت فرزندان

آیت الله ابراهیم امینی به عنوان دومین سخنران روز نخست کنگره، در زمینه نقش الگویی خانواده، مهمترین شیوه تربیت را روش الگویی دانستند و ضمن بررسی انواع الگوها به طرح مسائل عمده در این روش پرداختند. ایشان در بخشی از سخنان خود اظهار داشتند:

تأثیر الگوها در شکل گیری رفتار و سنن کودکان چشمگیر است، زیرا تأثیر الگو و نقش پذیری انسان یک امر طبیعی است که از غریزه تقلید سرچشمه می گیرد.

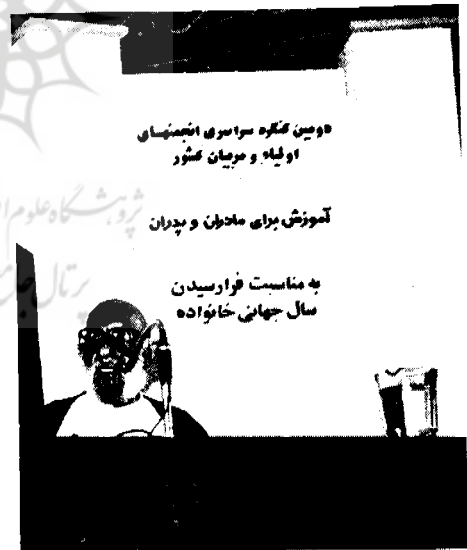

جامعه به حساب می آورند. هیچ جامعه ای نمی تواند ادعای سلامت کند، اگر از خانواده هایی سالم برخوردار نباشد و بی هیچ شبهه، هیچیک از آسیبهای اجتماعی فارغ از تأثیر خانواده نیست.

آخرین سخنران روز اول کنگره، آقای دکتر سید حسین فخر بود که درباره بهداشت خانواده اظهار داشت:

بهداشت خانواده از بهداشت جامعه جدانیست و از آن جا که خانواده مهمترین نهاد جامعه است، توجه به بهداشت آن باید بسیار عمیق و دقیق باشد. بهداشت خانواده عبارت است از نگه داری یک خانواده سالم و بدور از گزند بیمارها، نواقص و انواع اختلالات.

میزگرد اول کنگره دوم به بحث و گفت و شنود پیرامون نقش خانواده در برابر تهاجم فرهنگی اختصاص داشت. در این میزگرد که آقایان دکتر منافی، سید احمد زرهانی، محمود لولاجیان و محمد هاشمی شرکت داشتند، ابتدا آقای زرهانی درباره فرهنگ،

موضوع سخنرانی آقای دکتر باقر ساروخانی، جامعه شناسی خانواده بود. ایشان گفتند:

خانواده را در همه اعصار رکن اساسی

مهاجمان فرهنگی، اهداف تهاجم فرهنگی، بسترهای تهاجم فرهنگی و طیفی که در معرض آسیبهای تربیتی، اخلاقی و اجتماعی تهاجم فرهنگی قرار دارند توضیحات مبسوطی را ارائه کردند و سپس در مورد تهاجم فرهنگی در زمینه زیست - محیطی و نقش رسانه های جمعی در تهاجم فرهنگی مطالبی به توسط اعضای دیگر میزگرد مطرح گردید. در پایان میزگرد نیز به سؤالات و مسائل مطرح شده از سوی شرکت کنندگان در کنگره پاسخ داده شد.

زمینه های مهم تأثیر گذاری خانواده بر کودک گفتند :

خانواده یک پدیده جهانی است، زیرا دقیقاً کارکرد بیولوژیکی و روان شناختی انسان را منعکس کرده، نیازهای روانی، عاطفی و زیستی فرزندان را نسلها پس از نسلها تأمین می نماید و در حقیقت هیچ جایگزین عملی و کاملی برای خانواده نیست و نخواهد بود.

در دومین روز کنگره سراسری انجمنهای اولیاء و مربیان، میهمانان به زیارت مرقد مطهر حضرت امام خمینی (ره) مشرف شدند و با آرمانهای مقدس بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران تجدید میثاق کردند.

در بخش سخنرانیهای روز دوم، ابتدا خانم دکتر شکوه نوابی نژاد پیرامون نقش خانواده در سازندگی نسل به ایراد سخن پرداخت. ایشان ضمن بررسی اهمیت و کارکرد خانواده در

نمودند که برنامه‌های آموزش خانواده در سطوح مختلف به گونه‌ای جامع و فراگیر، برای همه زوجین جوان و پدران و مادران میهن اسلامی مان به عنوان حیاتی‌ترین اصل زندگی مورد توجه باشد.

در میزگرد دوم کنگره، محور اصلی بحث موضوع امر به معروف و نهی از منکر بود. شرکت‌کنندگان در این میزگرد آقایان: لولاچیان، زرهانی، دکتر شیبانی، دکتر قائمی، اکرمی و تنهایی بودند که هریک در ارتباط با اهمیت امر به معروف و نهی از منکر، شناخت مصادیق معروف و منکر و شیوه‌های تربیت فرزندان به گونه‌ای که همواره امر به معروف و نهی از منکر باشند، دیدگاه‌های خود را عرضه داشتند و با توجه این حقیقت که همه فرائض اسلامی با امر به معروف و نهی از منکر به پا می‌شود، بر نقش پدر و مادر به عنوان عاملان امر به معروف و نهی از منکر به لحاظ تأثیر عمیقی که بر فرزندان دارند، تأکید کردند. در پایان میزگرد به پرسشهای حاضران پاسخ داده شد.

آغازگر سومین روز کنگره دوم انجمنهای

نقش آموزش در تأمین و حفظ تعادل خانواده، موضوع سخنرانی آقای دکتر غلامعلی افروز بود. ایشان پس از بررسی خانواده متعادل و برشمردن ویژگیهای آن، اولین گام برای نیل به تعادل عاطفی، روانی و اجتماعی در خانواده را آگاهی و شناخت ذکر کردند و اظهار امیدواری

اولیاء و مربیان سراسر کشور، همچون روزهای دیگر تلاوت آیاتی چند از قرآن کریم بود و پس از آن سخنران نخست روز پایانی کنگره، آقای دکتر علی اصغر احمدی، به بررسی روان شناسی زن پرداخت.

ایشان با تکیه بر این نکته که بحث پیرامون روان شناسی زن مبتنی برداشتن یک دید تحولی است، به مقایسه میان زن و مرد در حیطه های شناختی، شخصی و شخصیتی و اجتماعی مبادرت کرد و به عوامل مؤثر در تحول روانی انسان، تفکرات قلبی موجود در مورد زن که در فرهنگهای گوناگون به چشم می خورد و نیز تأثیرات آنها در سازمان روانی زن، اشاره نمود. ارتباط والدین با کودکان و نوجوانان، موضوع سخنرانی آقای دکتر محمود گلزاری بود. وی با تأکید بر این واقعیت که جامعه ما نسبت به جامعه غرب از سلامت بیشتری برخوردار است، اظهار داشت که فرزندان ما دچار معضلات تربیتی گوناگون هستند و براساس بررسیهای انجام شده، خانواده ها نقش مهمی در ایجاد و نیز کاهش این مشکلات دارند. نکته دیگر این که بعد از سنین دبستانی رابطه خوبی

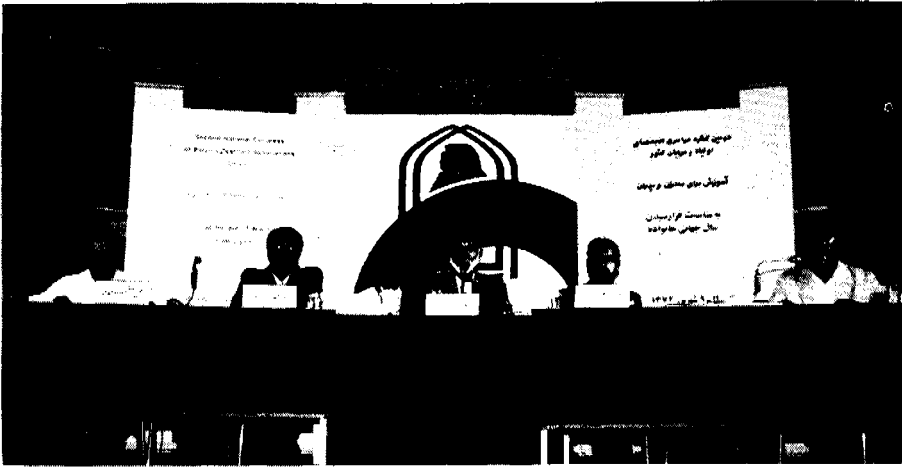

میان والدین و فرزندان وجود ندارد، زیرا ما فاقد مهارت برقراری ارتباط مطلوب هستیم.

آقای گلزاری در ادامه سخنان خود ضمن تعریف فرایند ارتباط به بیان عوامل مؤثر در برقراری ارتباط مطلوب، راههای کسب این مهارت و نیز موانع ارتباط پرداختند.

در میزگرد سوم کنگره، آقایان گلزاری، لولاجیان، زرهانی و احمدی حضور داشتند و موضوع اقامه نماز را محور گفت و شنود خود قرار دادند. ابتدا آقای لولاجیان تاریخچه تشکیل طرح اقامه نماز را بیان داشت و آنگاه آقای گلزاری به بررسی نقش نماز در زندگی انسان و شیوه های برخورد والدین با فرزندان در ارتباط با نماز پرداخت. آقای زرهانی نیز با بیان این نکته که اقامه نماز در مدارس احیاء شده و تأثیر چشمگیری در آموزش و پرورش داشته است، گزارشی را پیرامون فعالیتهای انجام شده در زمینه تأمین امکاناتی مانند کمک به ایجاد و تعمیر نمازخانه ها و نیز تألیف و چاپ کتب

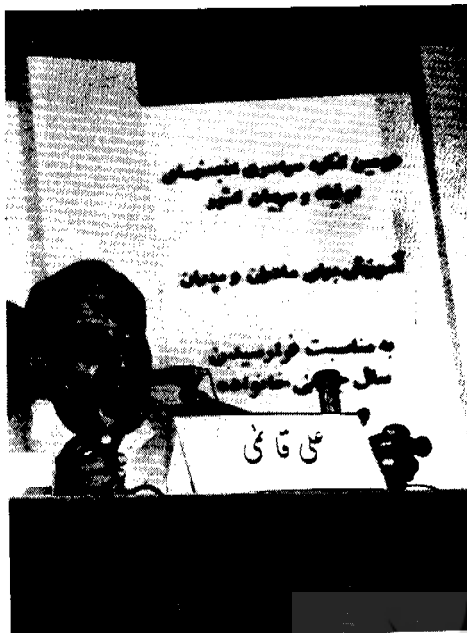
کودک به هماهنگیهای لازم بین پدر و مادر، در مسیر تربیت صحیح فرزندان اشاره کرد.

آقای دکتر علی قاشمی، آخرین سخنرانی دومین کنگره سراسری انجمنهای اولیاء و مربیان را تحت عنوان عوارض نابسامانی خانواده بر رشد و تربیت فرزندان ارائه کرد. ایشان پس از ذکر مقدمه‌ای در باب تعریف خانواده به بحث

و جزواتی برای کودکان، نوجوانان، جوانان و مربیان در ارتباط با نماز ارائه کرد و در پایان نیز به روشهای ترغیب کودکان و نوجوانان به اقامه نماز اشاره نمود. آقای احمدی با انجام سیری در چگونگی رفتار انسان، در مورد تکلیف به نماز از لحاظ روان شناسی چنین اظهار داشت: برای این که یک رفتار به صورت عادت در بیاید باید آن را با وسایل مختلف تقویت کرد. همچنین ایجاد عادت از قاعده‌ای به نام درونی شدن پیروی می کند. البته فشار والدین برای درونی شدن یک رفتار ضروری است، اما این فشار باید روانی باشد، نه فیزیکی و نیز فشار نباید سبب ایجاد عکس العمل شود. پاسخگویی به سؤالات میهمانان، پایان بخش این میزگرد بود.

نهمین سخنران کنگره آقای دکتر علی اکبر شعاری نژاد بود که درباره وظایف والدین در رشد فرزندان به ایراد سخن پرداخت. وی رشد و تکامل همه جانبه فرزندان را در گرو فراهم آوردن موقعیت مساعد برای برخورداری کودک از رشد و تکامل طبیعی و سالم ذکر کرد و ضمن برشمردن ۱۵ برداشت نادرست از روان شناسی

مورد نظر نیست و مشارکت واقعی زمانی صورت می‌گیرد که اصولی بر رفتار و اعمال ما به عنوان دست اندرکاران تعلیم و تربیت حاکم باشد. در پایان میزگرد نیز به پرسشهای مطرح شده از سوی مدعوین پاسخ داده شد.

مبسوطی پیرامون اهمیت خانواده، تأثیر خانواده بر کودک، انواع خانواده، خانواده بسامان و نابسامان، جلوه‌های نابسامانی، عوارض ناشی از نابسامانی، دسته بندی این عوارض و ذکر چند تذکر و توصیه پرداخت و تأکید کرد که وضع متزلزل جهان امروزی را جز با اصلاح خانواده نمی‌توان بهبود بخشید، اگر چه نتایج آن در دراز مدت حاصل شود.

چهارمین میزگرد کنگره با حضور آقایان: لولاجیان، سید ضیاءالدین صدری، صافی، دکتر احمد به پژوه، مهندس رضوی و اشرفی اسلامی تشکیل شد. موضوع مورد بحث در این میزگرد راههای توسعه مشارکتهای مردمی و تقویت انجمنهای اولیاء و مربیان بود. شرکت کنندگان در این میزگرد درباره مفهوم مشارکت، ویژگیهای برخورد با والدین، جذب نیروهای کارآمد و آگاه برای عضویت در انجمنهای اولیاء و مربیان، اهداف، اصول، سازمان دهی و روشهای مشارکت مردم به گفت و گو پرداخته، بر این نکته تأکید کردند که مشارکت مالی صرف

واستحکام نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران دانسته، از سیاستها و برنامه های سازنده رئیس جمهور محبوب ایران آیت الله هاشمی رفسنجانی حمایت می نمایند و امیدوارند با اهتمام دلسوزانه ایشان، کشور به سوی رشد فرهنگی، عدالت اجتماعی و توسعه اقتصادی هدایت گردد.

۲- شرکت کنندگان در این کنگره بزرگ ملی ضمن تبریک به وزیر محترم آموزش و پرورش ریاست محترم شورای عالی انجمن اولیاء و مربیان جناب آقای دکتر نجفی به مناسبت انتخاب مجدد ایشان، از برنامه های وزارت آموزش و پرورش در توسعه مشارکتهای مردمی و اجرای طرح تغییر نظام در دوره متوسطه و دیگر سیاستهای آموزشی و تربیتی حمایت نموده، آمادگی خود را برای کمک به حل مشکلات آموزشی و تربیتی اعلام می-دارند.

۳- از آن جا که سازمان فرهنگی یونسکو و فدراسیون بین المللی آموزش اولیاء سال ۱۹۹۴ میلادی را سال جهانی خانواده اعلام کرده است، شایسته است همه نهادهای فرهنگی جامعه، بویژه آموزش و پرورش و صدا و سیما در جهت انتقال آگاهیهای تربیتی به مادران و بویژه به پدران تلاش مضاعف نمایند و با بهره گیری از متخصصان تعلیم و تربیت و استادان حوزه و دانشگاه برای رشد فکری اولیاء برنامه های آموزش خانواده را تقویت نمایند.

۴- با توجه به فرمایشات ریاست محترم جمهوری در مراسم افتتاحیه این کنگره، در زمینه شایستگی ایران اسلامی برای ابلاغ پیام حیات بخش اسلام جهت حفظ قداست و ارزش خانواده به جهانیان، از دفتر مرکزی

و سرانجام دومین کنگره سراسری انجمنهای اولیاء و مربیان کشور با قرائت قطعنامه به کار خود پایان داد.

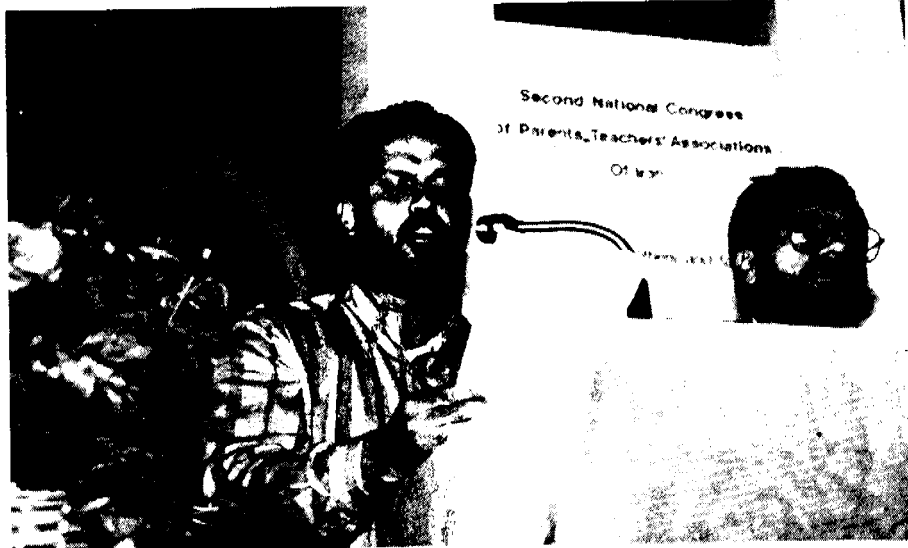
درختمه این گزارش با آرزوی توفیق روز افزون برای تمامی مربیان دلسوز و اولیای متعهد میهن اسلامی مان، متن قطعنامه کنگره دوم را از نظر خوانندگان گرامی می گذرانیم.

بسم الله الرحمن الرحيم

قطعنامه دومین کنگره سراسری انجمنهای اولیاء و مربیان کشور ۱۰، ۹، ۱۱، شهریور ماه ۱۳۷۲ - تهران - حسینیه ارشاد

با گرامی داشت خاطره حضرت امام خمینی قدس سره الشریف، مجدّد عظمت اسلام و بنیان گذار جمهوری اسلامی ایران و آرزوی عظمت و سربلندی ملت مسلمان و انقلابی ایران و تمامی مسلمین جهان، تحت رهبری حضرت آیت الله خامنه ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی، و همچنین نابودی استکبار جهانی به سرکردگی آمریکای جنایتکار و اذنباش، دومین کنگره سراسری انجمنهای اولیاء و مربیان از تاریخ ۹ لغایت ۱۱ شهریور ۷۲ همزمان با ایام میلاد باسعادت رسول گرامی اسلام (ص) و هفته مبارک وحدت در حسینیه ارشاد برگزار گردید. نمایندگان شرکت کننده در این کنگره با عنایت به نقش بزرگ انجمنها در رشد و تقویت مبانی نهاد مقدس خانواده، موارد ذیل را اعلام می دارند:

۱- انجمنهای اولیاء و مربیان اطاعت از مقام معظم رهبری، حضرت آیت الله خامنه ای، مدّ ظله العالی را ضامن صلابت، سلامت

نهاد تعلیم و تربیت دانسته، آمادگی خود را برای کمک به اجرای این قانون که بهبود امر تعلیم و تربیت می باشد، اعلام می دارند.

۷- از کارگزاران آموزش و پرورش در استانها و مناطق تقاضا می شود در تشکیل کلاسهای آموزش خانواده با استفاده از متون و کتابهای تألیف و منتشره شده توسط دفتر مرکزی اهتمام ورزند و با فراخواندن مدیران و معلمان و مربیان دوره ابتدایی و مادران و پدران به کلاسهای آموزش خانواده در راه هماهنگی کردن دیدگاههای تربیتی خانه و مدرسه برنامه ریزی بیشتری بنمایند.

۸- با توجه به این که بخش زیادی از مشکلات به وجود آمده بین همسران جوان که کانون خانواده را آشفته می سازد ناشی از عدم شناخت تربیتی زوجین می باشد، برای جلوگیری از این مشکلات لازم است زنان و مردان قبل از ازدواج آگاهیهای لازم را به دست آورند. لذا از دفتر مرکزی انجمن اولیاء و مربیان

انجمن خواهانیم با برگزاری مجامع بین المللی و ترجمه کتب تربیتی و اسلامی به زبانهای مختلف، نسبت به ابلاغ رسالت تربیتی اسلام و نمایاندن چهره مقدس نظام جمهوری اسلامی در توجه به نهاد مقدس خانواده به جانهای تشنه مردم دیگر کشورها اقدام لازم را مبذول دارند.

۵- با عنایت به رهنمودهای سرنوشت ساز ولی امر مسلمین در باب اقامه نماز و ترویج امر به معروف و نهی از منکر و ایستادگی آگاهانه در برابر تهاجم فرهنگی استکبار، انجمنهای اولیاء و مربیان سراسر کشور خود را موظف می دانند در مجامع اولیاء و کلاسهای آموزش خانواده اهمیت این مسائل را مطرح کرده، مادران، پدران و همه مربیان را جهت تربیت دینی و اخلاقی فرزندان خود ترغیب و یاری نمایند.

۶- انجمنهای اولیاء و مربیان مدارس کشور که خود یکی از مظاهر مشارکت مردم با آموزش و پرورش می باشند، از تصویب قانون شوراهای مناطق آموزش و پرورش استقبال می کنند و آن را زمینه ساز افزایش میزان مشارکت اولیاء با

قوت بیشتری استمرار بخشند.

۱۲- از نهادهای بهداشتی، امدادی، درمانی و حمایتی جامعه تقاضا می شود انجمنهای اولیاء و مربیان را در جهت حل مشکلات خانواده ها یاری کنند و تسهیلات بهداشتی و رفاهی لازم را در دسترس آنان قرار دهند.

۱۳- استعمال دخانیات و مواد مخدر از عوامل سستی و انحطاط جوامع و محل بهداشت خانواده به شمار می آیند، لذا شرکت کنندگان در این کنگره از دولت خدمتگزار و نهادهای علمی و فرهنگی کشور تقاضا دارند در راه مبارزه با اعتیاد و استعمال دخانیات بیش از پیش به جدیت پردازند.

۱۴- از آن جا که انجمنهای اولیاء و مربیان کشور نقش مهمی در تأمین مشارکتهای مردمی با دولت ایفا می نمایند، از سازمان محترم امور اداری و استخدامی کشور تقاضا می شود برای سازمان بخشی و آموزش خانواده ها و توسعه مشارکتهای اولیاء با آموزش و پرورش، پستهای سازمانی مورد نیاز را ان شاء الله هرچه زودتر تأمین نمایند.

والسلام علی من اتبع الهدی

تقاضا می شود متون آموزشی مناسب را برای زوجین جوان فراهم آورده و دولت محترم نیز تربیتی اتخاذ نماید تا مطالعه و استماع مطالب آموزشی مربوط به تشکیل خانواده به عنوان یکی از مقدمات ضروری ازدواج رسمیت یابد.

۹- تأسیس مراکز راهنمایی و مشاوره زیر نظر دفتر مرکزی انجمن اولیاء و مربیان حرکتی در جهت کاهش مشکلات رفتاری خانواده ها است، و شرکت کنندگان در این کنگره از دست اندرکاران آموزش و پرورش در استانها و مناطق خواستار فراهم کردن امکانات برای توسعه و تجهیز این مراکز می باشند.

۱۰- برگزاری جشنواره فیلم خانواده فرصت مناسبی برای متفکران، نویسندگان و فیلمسازان جامعه جهت تأمل پیرامون راههای تحکیم نهاد خانواده از راه هنر می باشد. از هنرمندان مستعد و سایر دست اندرکاران مسائل فرهنگی تقاضا می شود با ساختن فیلمهای آموزنده در راه افزایش آگاهیها و تقویت قداست خانواده و استحکام بنیان آن به جامعه اسلامی خود خدمات گسترده تری ارائه بنمایند.

۱۱- از دفتر مرکزی انجمن درخواست می شود در جهت دانش افزایی کارشناسان و مسؤولان انجمنهای استانها و مناطق کشور و ارزشیابی از کار انجمنهای اولیاء و مربیان مدارس، نسبت به تجدیدنظر در اساسنامه آنها و نشر کتب و متون تربیتی و تقویت برنامه های آموزش خانواده و تدوین روشهای استفاده از مهارتها و تخصصهای اولیاء برنامه ریزی کرده، همان طور که تاکنون به ارائه خدمات به مناطق محروم توجه داشته، این اقدام شایسته را با